

Pelastuslautta lehtopöllön poikasille

Toivo Heikkinen

Seisomme Riitta-Liisa Pietilän kanssa Kuhmalahdella Nuuruslahden rannalla. Paikka on hänelle tärkeä, sillä hän asuu vakituisesti 80-luvun lopulla valmistuneella kesäasunnollaan. Mökin valmistuttua Riitta-Liisa alkoi kiinnostua ympäröivästä luonnosta ja varsinkin Nuuruslahden linnustosta. Linnuston seuranta on ollut hyvin aktiivista varsinkin sen jälkeen, kun hän toistakymmentä vuotta sitten jäi eläkkeelle.

Riitta-Liisa ei pelkästään seuraa lintuja, vaan ryhtyy toimenpiteisiin, kun huomaa sellaisille tarvetta.

Tämän vuoden keväällä hän huomasi, että lehtopöllö pesii rannassa sijaitsevassa telkänpöntössä. Havainto ei sinällään ollut ihmeellinen, sillä se on pesinyt pihapiirissä olevassa toisessa telkänpöntössä aiemminkin. Nyt pönttö vaan sattui olemaan puussa, joka kaartui rantatörmästä veden yläpuolelle. Riitta-Liisa alkoi pelottaa, että poikaset putoaisivat suoraan järveen, kun ne jättäisivät pesäpöntön. Niinpä hän ryhtyi rakentamaan pöntön alapuolelle järveen lauttaa, jolle poikaset voisivat turvallisesti pudota.

”Aluksi hakkasin järveen pystytolat, joiden varaan rakensin rantaan ulottuvan riukurakenteen. Näiden päälle viritin pressun ja sen päälle kerroksen järviruokoa. Pieniä ongelmia toi rantaan tuulisina päivinä osunut aallokko, joka välillä pyrki hajottamaan lauttaa. Korjasin ja vahvistin rakennetta tarpeen mukaan.”

Rengastaja Jyrki Savolainen kävi 21.5. rengastamassa pöntöstä kaksi lehtopöllön poikasta. Samalla hän esitti arvion siitä, milloin poikaset mahdollisesti lähtisivät pesästä.

”Aloin iltaisin ja öisin seurata suunan ikkunasta tilanteen kehittymistä.

Jossain vaiheessa emot lopettivat poikasten ruokkimisen saadakseen nämä jättämään pöntön.

Kolmen päivän kuluttua ruokkimisen lopettamisesta 5.6. klo 23.00 ensimmäinen poikanen hyppäsi pöntöstä. Se putosi suunnitelmien mukaisesti lautalle. Siitä se siirtyi aivan rantaviivalla olevan kannon päälle ja jäi siihen horjumaan. Koska

näytti uhkaavasti siltä, että poikanen saattaisi siitä vielä pudota järveen, kävin nostamassa poikasen kauemmas rannasta nurmikolle. Siitä se sitten nopeasti juoksi läheisen metsän suojaan.

Toinen poikanen hyppäsi seuraavana iltana vähän ennen puolta yötä lautalle. Se kirmasi sen jälkeen vauhdikkaasti suoraan metsään.”

Pelastusoperaatio päättyi kaikkiin puolin onnistuneesti.

MUITA LINTUHAVAINTOJA

Vuonna 2018 maaliskuussa Pietilän pihapiiriin ilmestyi lehtopöllö, joka ei näyttänyt saavan saalista pikkulintujen ruokintapaikalta. Niinpä Riitta-Liisa päätti kokeilla, kelpaisiko sille jauheliha. Hän laitto pihalle pahvinpalan, jonka päällä oli pieni nyytti jauhelihaa. Pahvista johti lanka ovenraosta sisälle. Kun pöllö tuli sopivalle etäisyydelle, alkoi Riitta-Liisa liikuttaa pahvia narusta vetämällä. Heti ensimmäisellä yrittämällä pöllö iski syöttiin ja söi jauhelihan. Tätä jatkui pari päivää, kunnes pöllö oppi hakemaan jauhelihan suoraan terassilta ilman pahviakin.

Jo vuosien ajan Riitta-Liisa on käy-

nyt keväisin lähipelloilla merkkamassa töyhtöhyppien pesät kepeillä. Peltoja viljelevän maanviljelijän kanssa on sovittu, että hän väistää näin merkityt pesät. Isojen traktoreiden hytistä olisi vaikeaa havaita pesiviä töyhtöhyppii ilman merkikivepejä.

Riitta-Liisalla on lähirannassa tekopesä myös sorsille. Tänä kesänä pesässä oli sinisorsan pesintä, josta kuoriutui 6 poikasta. Lahdella näkyi myös kaksi muuta sinisorsapoikuetta, joissa oli yhteensä 14 poikasta.

Vuoden 2021 toukokuussa Nuuruslahdella oli merihanhella pesintä. Pari sai 4 poikasta.

Lahdella on näkynyt pesimäikaan myös punasotkia sekä meriharakoita, mutta niiden pesinnöistä Riitta-Liisalla ole havaintoja.

Lehtopöllön poikanen Riitta-Liisa Pietilän kädessä. Kuva on otettu poikasia rengastettaessa. Kuva © Jonas Pietilä

Poikanen maassa. Kuva © Riitta-Liisa Pietilä

Sorsan tekopesä. Sinisorsa pesi tänä keväänä pesässä ja sai 6 poikasta. Kuva © Riitta-Liisa Pietilä

Pelastuslautta valmiina. Pöllöpoikaset ovat vielä pöntössä.

Kuva © Riitta-Liisa Pietilä